

NEONATOLOGICKÁ SEKCIA
SLOVENSKEJ PEDIATRICKEJ SPOLOČNOSTI
organizačná zložka Slovenskej lekárskej spoločnosti
predsedníčka: doc. MUDr. Katarína Maťašová, PhD.
vedecká sekretárka: MUDr. Klaudia Demová, PhD

Kontakt: Neonatologická klinika JLF UK a UN Martin, Kollárova 2, 036 59 Martin
e-mail: neonatologia.vybor@gmail.com, tel: 043/4203 759

Zápisnica zo zasadnutia výboru Neonatologickej sekcie SPS dňa 21.05.2018

Prítomní: *F. Bauer, K. Demová, D. Dolníková I. Frič, V. Haľamová, M. Jánoš, M. Litavec, G. Magyarová, K. Maťašová, I. Moravcová, J. Nikolinová, E. Orišková, I. Reváková, M. Vasilová, M. Zibolen*

Ospravedlnení: *M. Benedeková, D. Chovancová, P. Krcho, R. Mišová*

PROGRAM:

1. Otvorenie
2. Kontrola uznesení
3/2017: Výbor sa zaoberal kritickou situáciou v starostlivosti o vysokorizikových a kriticky chorých novorodencov. Odporúča na uvedenú situáciu písomne upozorniť MZ SR. Zodpovední: doc. Chovancová, prof. Zibolen
3. Agenda hlavného odborníka MZ SR
4. Projekt „História starostlivosti o novorodencov na Slovensku“
5. Štandardné diagnostické a terapeutické postupy
6. Výsledok analýzy novorodeneckej úmrtnosti a chorobnosti – najdôležitejšie výstupy
7. Návrh na usmernenie pre manipuláciu s materským mliekom – schválenie po zapracovaní pripomienok
8. Bonding a starostlivosť o novorodenca (administratívny príjem a založenie zdravotnej dokumentácie, Apgarovej skóre a podobne)
9. DRG a eHealth v neonatológii – aktuálne problémy
10. BFHI – súčasný stav
11. Sledovanie nozokomiálnych infekcií – aktuálne informácie
12. Dieťa BWR pozitívnej matky – diskusia o situácii na východnom Slovensku
13. Návrh na úpravu indikačných kritérií na liečbu celotelovou hypotermiou
14. Projekt „Lidl 2018 “
15. Návrh na ocenenie za najlepšiu publikáciu v neonatológii za rok 2017
16. Rôzne - dávkovanie gentamicinu, aktuálne problémy pri realizácii NRP
17. Diskusia

Zápis k jednotlivým bodom:

2. Kontrola uznesení:

- Uznesenie 3/2017 nesplnené: Zatiaľ nebol pripravený list pre MZ SR ohľadne situácie nezrelých v Bratislave (zodpovedná Doc. Chovancová list nepripravila)

3. Agenda hlavného odborníka MZ SR

- Boli vypracované registračné listy pre ambulantné výkony – vyšetrenie novorodenca, skríniny. PhDr. Magyarová upozornila na problémy s neuznanými výkonmi opakovaných skríninových vyšetrení TOAE

- Štandardné diagnostické a terapeutické postupy (ŠDTP) - podarilo sa presunúť neonatológiu do 4. etapy, teda do konca roku 2019, prof. Zibolen navrhuje aby každé pracovisko 3 a 3+ vypracovalo jeden zo ŠDTP, prof. Zibolen rozpošle vzorovú formu. Prijaté uznesenie 1/2018.

4. Projekt „História starostlivosti o novorodencov na Slovensku“ (prim. Frič)

- Primár Frič oboznámil členov výboru so stavom projektu, text je už takmer hotový, budú ešte malé zmeny. Regióny sú hotové okrem Bratislavského, tam je len pracovisko v DFNSP. Chýbajú údaje o publikáciách neonatológov. Zmena - kapitola osobnosti bola premenovaná na Nestori a priekopníci v neonatológii. Definitívne texty by mali byť k dispozícii v priebehu 1-2 týždňov. Obrázky budú čierno-biele.
- Prof. Bauer upozornil na potrebu prezentovať publikácie prof. Hutovej, MUDr. Haľamovej, prim. Friča, patria k jedným z prvých v neonatológii a boli práve tými, ktoré prezentovali prvopočiatky v neonatológii. Odporučil osloviť VŠ sv. Alžbety, SZU.
- Doc. Maťašová navrhla zmapovať vývoj neonatológie vo svete, pretože história intenzívnej starostlivosti by bola možno duplikácia, nakoľko je to zmapované v regiónoch.
- Prim. Haľamová: málo ľudí si uvedomuje, ako veľmi rýchlo hŕstka ľudí vybudovala neonatológiu.

6. Výsledok analýzy novorodeneckej úmrtnosti a chorobnosti – najdôležitejšie výstupy (PhDr. Magyarová)

- Zaznamenaný bol pokles novorodeneckej úmrtnosti pod 3 ‰
- Podiel úmrtnosti novorodencov vo váhovej kategórii 2-2,5 kg neklesá, najväčší podiel predstavujú deti s hmotnosťou do 1,5 kg
- Zaznamenaný bol vzostup úmrtnosti na EOS, menej je LOS
- Stále je problém s diagnostikou VVCH – 14% nebolo diagnostikovaných (matky neboli sledované v prenatálnej poradni), z detí zomretých pre VVCH bolo len 50% diagnostikovaných prenatálne
- ŠNM do prepustenia 22-23.t.
- Dlhodobá morbidita – strata follow-upu
- **Pripomienky:**
  - a. Doc. Maťašová otvorila otázku zúženia šedej zóny tak, aby sme znížili hornú hranicu:
    - Prof. Bauer: pomaly a uvážlivo treba zužovať šedú zónu, nemáme ešte také výsledky
    - Prim. Demová: nie sme ešte tak na tom, aby sme to robili
    - Prim. Reváková: nemáme také možnosti to zvládať
    - prof. Bauer: nič nebráni zachrániť menšie dieťa
  - b. Prim. Frič navrhol bližšie rozobrať prioritu VAS, prečo stúpajú úmrtia v kategórii 2 – 2,5 kg
  - c. Prof. Bauer: výbor by mal upozorniť na to, že late preterm nie sú novorodenci zreli a vyžadujú si zvýšenú pozornosť, majú špecifické problémy, ktoré je nutné predpovedať, vrátane starostlivosti od pôrodu, pôrodnej sály, stabilizácie a pod.
  - d. Prof. Bauer: upozorniť pôrodníkov na vzostup EOS
  - e. Doc. Maťašová odprezentuje na celoslovenskej analýze perinatálnej úmrtnosti aj tento problém u novorodencov, s dôrazom obzvlášť na monitorovanie, ATB terapiu, následky FIRS
  - f. Prim Litavec upozornil na veľké rozdiely vo vykazovaní adnatných infekcií na jednotlivých pracoviskách, je potrebné upresniť a zjednotiť definíciu.

- g. Prim. Demová: je dôležité aby pôrodnici adekvátne manažovali P-PROM, lebo nám budujú rezistencie a pestujú mikrobiálnu flóru, ktorú je ťažko riešiť
- h. Prim. Frič: mali sme perinatologickú spoločnosť, kde podiel predstavovali pôrodnici a neonatológovia a spoločne mali realizovať analýzy podľa dohodnutých pravidiel. Žiaľ v súčasnosti sa tak nedeje.
- i. Doc. Maťašová: prebehnú nové voľby GPS, diskusia by mala byť vedená už s novým výborom. Prvý krok by mohol byť v Nižnej informovať ich o aktivitách NS SPS. Môžeme na problém upozorňovať.
- j. Prednostka Nikolinyová: Nemohla by existovať skupina perinatologická, ktorá by spolupracovala na štandardizovaných výkonoch?
- k. Prim. Vasilová: VVCH - o mnohých deťoch sa nevie, že majú VVCH, nakoľko neboli diagnostikované. Inoperabilné dieťa z DKC ide späť do spádovej NsP, vyžadujú lekára a sestru, nestačí im záchranár, čo je pomerne náročné.
- l. Doc. Maťašová: navrhla, či by nebolo možné, aby sa závažné VCC nálezy dali odoslať do DKC elektronicky, aby transport nebol robený, ak je ochorenie inoperabilné.
- m. Prim. Moravcová: ak zamestnávateľ neodvádza za ženu odvody, rodička si musí platiť prehliadku sama. Bolo by vhodné, ak by ZP uhradila neplatičom aspoň 3 prehliadky.
- n. Doc. Maťašová: upozorniť pôrodničkov na to, že veľké percento detí zomretých pre VVCH je z nesledovaných gravidít.

7. Návrh na usmernenie pre manipuláciu s materským mliekom – schválenie po zapracovaní pripomienok (MUDr. Dolníková)

- Jednohlasne schválené, materiál bude dostupný na stránke www.slovenskaneonatologia.sk

8. Bonding a starostlivosť o novorodenca (administratívny príjem a založenie zdravotnej dokumentácie, Apgarovej skóre a podobne)

- Prim. Reváková: poďakovala doc. Maťašovej za článok v časopise NajMama.
- Doc. Maťašová: dostala otázky z časopisu NajMama, na ktoré odpovedala. Prof. Glassa povedal, že žijeme v dobe, kedy si matky svoje želania zamieňajú za svoje práva. Bonding je vždy otázka komunikácie. Sme si vedomí benefitu bondingu, dieťa môže sprevádzať na ošetrovanie aj otec. Je to náročné na personál. Možno by sme potrebovali aj ďalší personál.
- Prim. Reváková: Od kedy zaviedli bonding na požiadanie, chcela len jedna matka mať dieťa celú dobu na sebe. Cieľom je dať možnosť matkám vybrať si. Pôrodné asistentky majú tie isté povinnosti v pôrodnej sále ako novorodenecké sestry.
- Prim. Litavec: majú skúsenosť, že väčšina matiek chce dieťa mať na bondingu.
- IBCLC – medzinárodná rada laktačných poradkýň
  - a. Doc. Maťašová: za najlepšie považujeme individuálnu komunikáciu s ohľadom na zdravotný stav matky, dieťaťa a podmienky pracoviska
  - b. Odporúčať matkám v prípade otázok obrátiť sa na stránku <http://institutdojcenia.sk/>

9. DRG a eHealth v neonatológii – aktuálne problémy

- Prim. Vasilová: Potrebné je pracovať s eHealth na ambulanciách, keď máme rodné číslo. V DRG sú poisťovne zmätené, cielene sledujú trvanie fototerapie viac ako 12 hod. Hodnotu hospitalizácie zvyšuje ak je tam Q diagnóza, ale náhodne zistený nález sa nedá kódovať. Napríklad ZP Union dáva pokutu 50% zo sumy, musíme so zistenou VVCH niečo robiť, inak ju ZP neuzná. Asymetria tváre + rehabilitácia. Dať pozor na dĺžku hospitalizácie a zadokumentovať, prečo dieťa nemôžeme ešte prepustiť domov.

- Osloviť Ing. Ďurčíkovú, z UDZS aby doplnili výkony do kódovníka.

10. BFHI– súčasný stav (MUDr. Litavec)

- MZ SR plánuje pokračovať v spolupráci so SPS a zakomponovať BFHI do materiálov vzdelávania, personálnych normatív, vytvoriť organizáciu BFHI, ktorá bude mať štatút národnej autority. Preškolenie zdravotníkov prebehlo na viacerých miestach v SR, MZ SR podalo žiadosť na WHO na zverejnenie sekcie 5 guidelineu (ako sa má robiť audit pre BFHI), ktorá sa vydáva len na žiadosť vlády. Táto by sa mala dať do rúk iba tým, ktorí budú robiť audity. Jedno stretnutie už bolo, zastúpené bolo z viacerých organizácií.
- Prim. Haľamová odprezentovala systém, ako sa BFHI na Slovensku zavádzal.

11. Sledovanie nozokomiálnych infekcií – aktuálne informácie (MUDr. Litavec)

- Stretnutie pracovnej skupiny sa uskutočnilo 3.5.2018. Boli analyzované sa výsledky za rok 2017 a preberaná problematika prevencie VAP.
- Zo záverov analýzy výsledkov za rok 2017 vyplýva, že narástla incidencia infekcií, najmä adnálnych. Klesli pneumónie a NEC, stúpili BSI. Je dlhšia doba intenzívnych lôžkodní. V tabuľke na zber údajov chýba charakteristika enterálnej výživy.
- Doc. Maťašová: pracovná skupina by mala pripraviť návrh, ktorý by mohol mať váhu odborného usmernenia (štandardný liečebný a dg postup), napr. prevencia VAP, BSI a zadefinovať kritériá konkrétnej diagnózy. Prijaté uznesenie 2/2018.

12. Projekt „Lidl 2018“

- Doc. Maťašová: každé pracovisko dostalo za 2 roky cez 40 tis. € v podobe prístrojov zabezpečujúcich stabilizáciu dieťaťa. Poďakovala prof. Zibolenovi.
- prof. Zibolen: projekt bude tento rok zameraný na nové odporúčenia resuscitácie novorodenca, neonatologické pracoviská budú dovybavené monitorom vitálnych funkcií vrátane EKG a inkubátorom.

13. Návrh na ocenenie za najlepšiu publikáciu v neonatológii za rok 2017

- Doc. Maťašová: vymenovala nominované články.
- Za článok o „Impact of Early Aggressive Nutrition on Retinal Development in Premature Infants“ publikovaného vo Physiological Research hlasovali všetci prítomní členovia výboru.

14. Rôzne - dávkovanie gentamicínu, aktuálne problémy pri realizácii NRP

- Otázka dávkovania Gentamicínu – prim. Orišková upozornila, že česká kniha Neonatologie má inú dávkovaciu schému. Výbor odporúča dávkovanie uvedené v aktuálnom Neofaxe.
- prim. Demová: NNRP – školiteľov by si mali vyškoliť PC vo svojom regióne. Uchovávať doklad, že je preškolený zamestnanec.
- Prim. Moravcová: kedy prepustiť dieťa domov? Minulý výbor stanovil minimálne kritériá, sú zverejnené na stránke odbornej spoločnosti
- Univerzálna masť na bradavky dr. Jacka Newmana
  - a. Prof. Zibolen požiadal o analýzu farmakológov
  - b. NS SPS neodporúča jej používanie**
- Transport:
  - Nie je vyriešená otázka financovania transportov. ZP Dôvera uhrádza len transport na seba, pracoviská JRSN nemajú zmluvy na realizáciu transportov. Dochádza k ohrozeniu života a zdravia pacienta z dôvodu oneskorenia.

- Prof. Zibolen navrhol napísať na UDZS, že nie sú preplácané a uznávané transporty novorodencov. Ohrozuje sa pacient, zároveň sa nerešpektuje Odborné usmernenie MZ SR.
- Syfilis: prim. Vasilová – upozorňuje na veľký výskyt pacientov, odborné odporúčanie je na stránke odbornej spoločnosti.
- HIE, VAS register- prim. Demová upozornila na pokles hlásení do registra. Žiadala vedúcich centier aby oslovili svoje pracoviská v regióne a preverili, či hlásenia posielajú.

Uznesenia:

- **1/2018:** Vypracovať na každom pracovisku 3 a 3+ po jednom zo štandardných diagnostických a terapeutických postupov podľa príslušných pravidiel a pokynov. Zodpovední: vedúci lekári pracovísk 3 a 3+. Termín: do konca roku 2019
- **2/2018:** Zadefinovať a zjednotiť kritériá jednotlivých diagnóz infekcií a pripraviť podklady na praktické odporúčania. Zodpovedný: MUDr. Litavec. Termín: rok 2019